

Leszkay András bácsi Moha-meséje

Ugribugri fiókja

Amikor Ugribugri, a kisöcsém a harmadik osztályba került, a nyári szünet vége felé egyre sűrűbben emlegette édesanyának, hogy be kéne már menni Vácra megvásárolni a tanszereket. Többször is elmagyarázta, hogy ez idén már olyan színész-készletet kell neki használnia, amelyben tizenkét kréta van, többféle árnyalat minden színből, mert például mezőt nem színezhet méregzölddel, hanem csakis fűzőlddel. Édesanyánk méltányolta is ezt az érvelést, megígérte az új ceruzahegyezőt is, de azon már elcsodálkozott, hogy Ugribugri új tolltartót meg új radírt is kért. De csodálkozott ám méltatlankodva Ugribugri is: „De édesanyám! A tavalyi tolltartó már csupa tintafolt! Azzal legyek harmadikos?” „Majd kiszúrom, fiacskám, akkor tiszta lesz.” „De nem lesz tőle kétrészes! Pedig most már emeletes tolltartó kell nekem, hogy beférjenek a pótceruzák meg a pótollszárazak. Ha óra közben letörik a ceruzám hegye, és akkor kell gyorsan hegyezgetnem, nem tudok figyelni a magyarázatra!” „Jól van, kisfiam, vesszünk emeletes tolltartót is, de a radír csak nem kopott el egy év alatt?” „El nem kopott..., de kilyukadt. Gondosságból kellett kilyukasztanom. Zsineget fűztem bele, hogy el ne vesszen. De idén különben is finom radír kell, Elefánt radír, hiszen már harmadikos vagyok!” Beleegyezett édesanyánk az Elefánt radírba is, és megígérte, hogy egy-két nap múlva bemegyünk Vácra vásárolni. Nagyon ugrott örömben az öcskös, és hozzálátott a rendezéshez.

Másnap már korán reggel leült az asztalkája elé, és nagy nehezen kihúzta a fiókját. Azért nagy nehezen, mert olyan összevisszaságban volt benne a holmi, mint kazalban a széna, s hol egy könyv, hol egy füzet, hol meg éppen egy üres cipőpasztás doboz akadt bele a felső lécbé. Kirakott mindent az asztalra,

édesanyánk meg kiszúrta a fiókot, fehér papirost is adott bele bélének, és Ugribugri komoly ábrázattal válogatta a holmiját. Mi kerüljön vissza a fiókba, mi pedig dobozokba, máshová. Aznap még a faluvégi rétre sem ment ki játszani, és amikor a barátja, Fújóska érte jött, elküldte: „Ne zavarj most, Fújóska! Rendezem a fiókomat.” Amikor pedig elkészült, szaladt a konyhába, a műhelybe, hívta édesanyánkat, édesapánkat, nézzék

meg, milyen gyönyörű rend van a fiókjában. Mutatta mindnyájunknak, hol hagyott helyet az új könyveknek, füzeteknek, emeletes tolltartónak, de legfőként a tizenkét színes krétának.

Vácott a könyvkereskedésben könnyen végeztünk. A papírüzletben azonban igen bonyodalmas lett a vásárlás. Ott ugyanis kiderült, hogy Ugribugrinak, mondhatnám, minden kell, amit csak megpillant. Kikunyorált még két különböző ceruzavédőt, írón-hosszabbítót, piros-kék ceruzát, tolltörölőt, kis noteszt, nagy noteszt, sőt egy kis pisztolyt is hat dobozka gyutaccsal. Magyarázta, hogy azért nagyon fontos a pisztoly a tanuláshoz, mert erdön át járunk iskolába, s ha valami rosszindulatú kutya elállná az útját, rá kell durrantania, hogy el ne késsen. Boldogan hozta ha-

za a csomagját, de addig ki sem bontotta, amíg – s ez igen nagy szó! – kezet nem mosott, nehogy bepiszkítsa az új könyveket, füzeteket, a tizenkét színes kréta tarka dobozát. Az ebéd idején kétszer is kiáltani kellett neki, hogy jöjjön már, és annyira sietett vissza az asztalkája mellé, hogy a baracklekváros linzerből is csak hatot evett a szokásos hét-nyolc helyett. A linzer után ismét kezet mosott, és folytatta a munkát. Csomagolta a könyveket, a füzeteket kék papírosba, ragasztotta a címkéket, berendezte az emeletes tolltartót. Uzsonna tájt aztán megint szaladt a konyhába, a műhelybe, a kertbe, nézzük meg, milyen tetszetősen elhelyezett mindent a fiókjában.

Most már nagyon türelmetlenül várta, hogy megkezdődjék a tanítás, és az első tanulónapon ünnepélyesen és büszkén indult ebéd után a szobánk felé. Ment megírni, megtanulni az első harmadikos leckéket. Nekem is volt leckém – ötödikes voltam –, magam is beültem hát szobánkba, és csöndben munkálkodtunk. Ugribugri számtanleckét írt, és lassan rajzolgatta a kockákba a számjegyeket. Munkáját azonban szinte minden számjegy leírása után megszakította. Kihúzta fiókját, és gyönyörködött a rendben. Amikor már vagy tizedszer húzta ki, nem álltam meg, hogy oda ne szóljak neki: „Okosan teszed, hogy most kigyönyörködöd magad benne. Mert két hét múlva megint olyan lesz, mint a szénaboglya. Így volt tavaly is.” Öcsikém elsötétült arccal dűnnyögte: „Nem lesz olyan...” Folytatta a leckeírást, hallgatott egy ideig, aztán ismét dűnnyögött: „Ha olyan lesz, arról sem én tehetek. Összeecsúsziik benne a holmi.” Most én hallgattam egy darabig, aztán így szóltam: „Ha akarod, segítek neked, hogy az egész éven át ilyen ünnepélyes rend legyen a fiókjában.” Ekkorára már igen belemélyedt a leckeírásba, hal-

latszott a hangján, hogy nem is tudja, mibe egyezik bele: „Jó..., segíts...” Néhány nap múlva aztán megtudta, miként gondoltam én azt a segítséget.

Történt egy reggel, hogy hiába keresett valamit a fiókjában, és odaszólt nekem: „Nem láttad valahol az új ceruzámat? Azt a hosszú sárgát.” „Láttam, bizony. Dutyiba került.” Nagyot nézett Ugribugri: „Miféle dutyiba?” Volt nekem egy zárható szekrényem a könyveim számára, üveglappal az ajtó felső részén, arra mutattam most: „Oda ni, az üveg mögé! Mert megbeszéltük, hogy segítek neked megtartani fiókod ünnepélyes rendjét. Tegnap délután, amikor Fújóska bekiáltott érted, rajzolgattál. A papirost rendesen betetted a fiókba, a helyére, a ceruzát azonban siettedben már csak bedobtad. És az a haszontalan ceruza ahelyett, hogy a helyére ment volna, nagy lustán ott maradt, ahová dobtad. Be kellett hát dutyiznom, hogy lássa a többi holmi is, milyen sors vár rájuk, ha ők is megbolygatnák fiókod szép rendjét.” Odalépegettem a szekrényhez, és bekiáltottam az üvegen át: „Itt a helyed, te haszontalan, ünneprontó ceruza! Te persze azt sem bánnád, ha a szegény jó Ugribugrinak minden hónapban rendbe kéne szednie a fiókját! Pedig aki igazán rendes, az sose rendezkedik, hanem állandóan rendet tart.”

Néhány nap múlva Ugribugri ajándékba kapott az egyik nagynénénktől egy levonóképes, úgynevezett „matricás” füzetet. Három képet tüstént kivágott belőle, a füzetet meg csak úgy, egy keskeny résen belökte a fiókba. Persze, hogy a szekrénybe került a füzet is, és megkapta tőlem ő is a fejmosást Ugribugri jelenlétében: „Itt a helyed, te haszontalan, ünneprontó matricás füzet! Neked mint új lakosnak helyet kellett volna választanod magadnak a fiókban, ahová Ugribugri bepottyantott. Mert te persze azt sem bánnád, ha szegény jó Ugribugrinak minden hónapban rendbe kéne szednie a fiókját! Pedig aki igazán rendes, az sose rendezkedik, hanem állandóan rendet tart.”

A matricás füzet bedutyizását már nagyon fancsali képpel fogadta az öcskös, de még mindig nem ügyelt rá eléggé, hogy min-

dent a maga helyére tegyen vissza. Meghallotta például egy este, amikor golyózásból tért haza, hogy tejszínhabos gyümölcsös rizskása van vacsorára, és annyira sietett a vacsoraasztalhoz, hogy agyaggolyós zsákocskáját csak a fiók elejére dugta be nagy gyorsan. A dutyiba került hát a zsákocska is, sőt Ugribugri igen nagy megdöbbenésére kénytelen voltam néhány nap múlva a tekintélyes Elefánt radírt is felszólítani a becammogásra. Oda került a piros-kék ceruza meg a tolltörő is. A ceruza még azzal is rontotta a fiók ünnepi rendjét, hogy összefirkált

egy képet az olvasókönyvben. A tolltörő meg elmulasztotta megtörölni a tollat, és tintás lett a tolltartón az emelet. De hiába gyűlt össze a dutyiban már egész kis kiállításra való ünneprontó, a szabadon levők nem okultak emezek sorsából, s egy szép napon még magát a pisztolyt is kénytelen voltam fogságba szállítani. És bárcsak ő lett volna a dutyi legelső lakosa! A pisztoly bedutyizásától kezdve ugyanis aggódalmas gonddal ügyelt rá az öcskös, hogy mindent a maga helyére tegyen vissza, és egy egész hét telt el újabb elzárás nélkül. Ekkor aztán kinyitottam a szekrény ajtaját, és így szóltam foglyaihoz: „No, kifelé haszontalan ünneprontó társaság! De megbecsüljétek ám magatokat ezentúl! A szegény jó Ugribugri nem arra való, hogy minden hónapban rendbe kelljen szednie miattatok a fiókját! Aki igazán rendes, az sose rendezkedik, hanem állandóan rendet tart.”

Eltelt vagy három hét, és már azt hittem, csakugyan nem, kerül többé ünneprontó a szekrénybe. Ebben azonban tévedtem. Október közepe táján, egy borongós, esős vasárnap délután mindketten az asztalkánk mellett ültünk. Ugribugri rajzolatot kedves krétaival, én meg olvastam. De szinte percenként tekintgettünk az ablakra is, eláll-e végre az eső, futhatunk-e már játszani a faluvégi rétre. És egyszerre csak nem váratlanul, mert hiszen nagyon vártuk, de meglepően hirtelen kislépett a fehér fényű őszi nap. Ugribugri annyira megörült, hogy megfélekedve ünnepélyes rendről és dutyiveszélyről, kirántotta fiókját, fél kézzel belesöpörte krétaikat, belökte a dobozt is, felrántotta ködmönkéjét, és kiszárgult a szobából. De alighanem már a ház előtt ráeszmélt, hogy mit tett, s hogy én már bizonyára cipelem is féltett színeit a szekrénybe. És ezt jól is sejtette, mert amikor visszarahant a szobába, már vittem is őket a szekrény felé. Ő azonban kikapta kezemből a dobozt, és rám kiáltott: „Kérem a kulcsot!” Azt hittem, saját kezűleg akarja bezárni a haszontalanokat, és átadtam a szekrény kulcsát. De igen nagy meglepetésemre nem ezt tette. A színeseket szépen rendben betette a fiókba, levetette a ködmönkéjét, kinyitotta a szekrényt, bebújt a legelső, üres polcra, magára húzta az ajtót, és kiáltotta: „Itt a helyed, te haszontalan, ünneprontó Ugribugri! Te persze azt sem bánnád, ha a szegény jó Ugribugrinak minden hónapban rendbe kéne szednie a fiókját! Pedig aki igazán rendes, az sose rendezkedik, hanem állandóan rendet tart!”

Körülbelül egy percig némán kuksolt a szekrényben, aztán újból megszólalt: „No, kifelé, haszontalan, ünneprontó Ugribugri! De megbecsüld ám magad ezentúl! A szegény jó Ugribugri nem arra való, hogy minden hónapban rendbe kelljen szednie miattad a fiókját! Aki igazán rendes, az sose rendezkedik, hanem állandóan rendet tart.” Már ugrott is ki, bezárta a szekrényt, és a kezembe nyomta a kulcsot: „Nesze, Moha. Erre a kulcsra többé nem lesz szükség!” Felrántotta ködmönkéjét, és kiszárgult a napsütésbe. Eltettem a kulcsot, és futottam a szabadba magam is. Vidáman és elégedetten.